

Rabade kadumine

Andre Esko

Probleemi tervikpilt

põllumajandusele kasu toomine rabamaastike arvelt, turba kaevandamine , rabade saastamine mootorsõidukitega. Minu projekt toetub Euroopa liidu Elurikkuse strateegiale, sest seal on mainitud et peab taastama ja hoidma elurikkust.

Milles seisneb probleem

- Süsiniku lendumine.
- vee režiimi häirimine ja puhta vee rikkumine
- loodusturismi kadumine
- Haruldaste liikide elupaiga kadumine
- Raba aitab lähedast piirkonda nii mõõna ajal kui ka üleujutuse ajal
- Marjade ja seente kadumine
- Riigi kaubanduslike, esteetiliste ja meelelahutuslike eeliste kahanemine.
- Raba hoiab väga palju vett endas
- Pika ajaline süsinikusidumine 230 kg/ha

- vaeste inimeste rahaliste ressursside vähenemine
- Raba järved suurendavad kalavarusid
- Raba ökosüsteem aitab meid ühiskondlikult

Teadlaste lahendused

- Neid rabasid võib vaid kaevandada mis on rohkemal või vähemal määral inimtegevustega mõjutatud
- Kaevandada võib vaid rabasid siis kui keskkonnaamet on selleks loa andnud
- Kõvade struktuuride asemel kasutada pehmemaid ja looduslikemaid materjale rabade taastamiseks
- Sulgeda kuivenduskraavid et rabas veetaset kõrgemale viia.
- Koostööprojektis on plaan taastada 5300hektarit soolasid et need hakkaksid süsinikku siduma.

Enda ideed lahenduseks

- Tekitada turba teket soodustav ja kiirendav keskkond
- **Suurendada kobraste populatsiooni raba massiivide juures.(miks kobrast maha lasta kui võiks teda viia kuhugi rappa elama, taastab ka ökosüsteemi?)**

- Suunaks inimesi rohkem komposteerima et mitte nii palju turvast tarbida
- Ei müüks nii kergekäeliselt raba turba kaevandus lubasid teistele firmadele.
- Piirata raba ümber raiet
- Vähem kahjustatud rabade kaitse alla võtmine ja korralike rabade rangem kaitsmine.

Kopratamm veetaset hoidmas.
Foto Autor: Andre Esko

raba maastik.

Foto Autor: Andre Esko

Raba murakad.

Foto Autor: Andre Esko

Raba laukad kus saavad käia selgroogsed kudemas Foto Autor: Andre Esko

Väga loodusrikas vana männik Foto Autor: Andre Esko

Rähnilise pesa raba kaasikus Foto Autor: Andre Esko

Kopra kuhil raba ääres Foto Autor: Andre Esko

Kopra tamm

Foto Autor: Andre Esko

Raba äärne soomets.

Foto Autor: Andre Esko

Vana
turbakaevandus auk
Foto Autor: Andre
Esko

Kuivendatud ja kaevandatud raba

Suur raba kuivendus kraav

Kasutatud allikad

- [.https://www.pewtrusts.org/en/research-and-analysis/issue-briefs/2019/11/marylands-living-shorelines-help-communities-become-resilient](https://www.pewtrusts.org/en/research-and-analysis/issue-briefs/2019/11/marylands-living-shorelines-help-communities-become-resilient)
- <https://envir.ee/ringmajandus/maapou/turvas>
- <https://rohe.geenius.ee/blogi/eesti-loodus/kuidas-paastab-soode-taastamine-maailma/>
- [Miks sood on olulised ja palju neid on? - Soode taastamine](#)
- <https://soo.elfond.ee › projektist › miks>
- <https://www.epa.gov/wetlands/basic-information-about-wetland-restoration-and-protection>
- <http://www.soo.ee/soo-okoloogiline-roll>
- https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2021-0277_ET.html

Tänan kuulamast!